Monta luontoa – Monta mahdollisuutta

Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma
Toteutuskausi 2026-2030

MONTA LUONTOA –MONTA MAHDOLLISUUTTA

Mikä on luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma?

- Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma kokoaa yhteen Hollolan kunnan luonto – ja virkistysalueiden mahdollisuudet ja arvot, sekä toimenpiteet, jotka mahdollistavat elinkeinoelämän toiminnan parhaalla mahdollisella tavalla. Kunta toimii mahdollistajana.

→ **Monipuoliset ja saavutettavat kohteet**

Luonnon hyvinvointivaikutukset ja hyvinvoiva luonto

Osallistaminen ja tarpeisiin vastaaminen

- Järjestelmällisyyden ja sanoittamisen avulla tunnistetaan Salpausselkä Geoparkin mahdollisuudet elinvoimassa ja markkinoinnissa.
- Hollolan vesistöt ovat tärkeä osa luontokokonaisuutta ja kehittämissuunnitelmaan yhdistetään erikseen päivitettävä Vesistövisio.
- Suunnitelmassa tuodaan esille toimenpiteet, sekä niiden aikataulut ja vastuuhenkilöt .

Hollola

YHTEYS KUNNAN STRATEGIAN VISIOON

Hyvinvoiva Hollola

Kunnan, matkailijoiden ja luonnon hyvinvointivaikutukset ovat tämän suunnitelman päätavoitteita. Hyvinvointi luo mahdollisuudet toiseen kunnan strategian vision kohtaan, sekä arvoihin. Hyvinvointivaikutusten ylläpidolla ja parantumisella osoitamme arvostuksemme sekä kuntalaisten ja luonnon merkityksen. Suunnitelman toimenpiteiden avulla tunnistetaan luonto hyvinvoinnin lähteenä ja varmistetaan kohteiden saavutettavuus. Nähdään kestävä toimintapa paitsi mahdollistajana myös tunnettuustekijänä. Ylläpidetään toimivaa yhteistyömallia virkistyskäytön kestäväksi edistämiseksi.

Saavutettava luonto, luontokohteet ja palvelut hyvinvoinnin lähteenä
Hollolan luonto esille veto- ja pitovoimatekijänä
Luonnonarvot veto- ja pitovoimatekijänä

Houkutteleva Hollola

Nostetaan Hollolan monipuoliset, viihtyisät, opettavaiset ja hyvin saavutettavat luontokohteet esiin. Viestitään Hollolan luonnosta ja sen käyttömahdollisuuksista, sekä arvoista aktiivisesti ja suunnitelmallisesti. Kohteita ylläpidetään niitä kehittäen, palautteita kuunnellen. Houkuttelevuutta lisätään ennen kaikkea olemassa olevia kohteita parantaen, uusien kohteiden rakentamista tarkastellaan tarkkaan ylläpitoresurssit huomioiden.

Hollola

YHTEYS KUNNAN STRATEGIAN ARVOIHIN

Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman tavoitteet ovat kuntastrategian arvojen ja vision mukaisia ja niiden päälinja on kestävyys, näkyvyys ja ihmisten sekä luonnon hyvinvointi.

Hirveen tulevaisuustaitoinen
Suunnitelmaa ohjaa kestävyysnäkökulma, joka ottaa huomioon ihmisten ja luonnon hyvinvoinnin pitkällä aikavälillä ja rakentaa toimenpiteet ekologisesti, taloudellisesti sekä sosiaalisesti kestävästi niin, että myös tulevaisuuden sukupolvet voivat nauttia kauniista ja puhtaasta luonnosta virkistyskohteissamme.

Hirveen rohkee
Hollola tekee rohkeasti oman mallin mukaan, omaan kokemukseen perustuen ja näkee mahdollisuudet vaikeuksia vahvempina. Uudet ideat ja kokeilut eivät ole rajattuna pois.

Hirveen arvostava
Luonnon arvostus, luonnon näkeminen kokonaisuutena, ihmisen ja luonnon välisen vaikutusten molemminpuolinen tunnistaminen. Luontoarvojen kartoitus toimii pohjana suunnitelman toimenpiteiden edistämisessä.

Hirveen ketterä
Yhteistyö on vahvimpia työkalujamme ketterässä kunnassa. Yhteistyön kautta tunnistamme erilaiset toimintamahdollisuudet. Osallistaminen, verkoston ja palvelupohjan luominen onnistuu ketterällä yhteistyöllä.

Hollola

LUONTOVIISAAT KUNNAT

Monta luontoa – monta mahdollisuutta luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma on vuonna 2023 hyväksytty strategisen ohjelman toteutussuunnitelma, joka on päivitetty uudelle aikajaksolle vuosille 2026-2030. Luontoviisaat kunnat verkoston luontokriteerit otetaan huomioon tässä asiakirjassa ja toimintalinjaukset toteutetaan siinä kirjatuissa toimenpiteissä.

Hollolan kunta liittyi Luontoviisaat kunnat –verkostoon kesällä 2026 tavoitteenaan kehittää luontotyötä ja saada tukea verkoston eri toimijoilta. Luontotyöhön liittyviä ohjauksia ja säädöksiä uudistetaan sekä uusia rahoituksia otetaan käyttöön ja haluamme olla niistä tietoisia työtä tehdessämme entistä paremmin. Ennen kaikkea tavoitteena on kuitenkin vahvistaa hyvinvoivaa luontoa ja sen hyvinvointivaikutuksia kuntalaisille ja matkailijoille.

Kunnan tavoitteet verkostotoiminnalle ovat:

- **Luontotiedon kehittyminen**
- **Yhteistyö**
- **Rahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen**

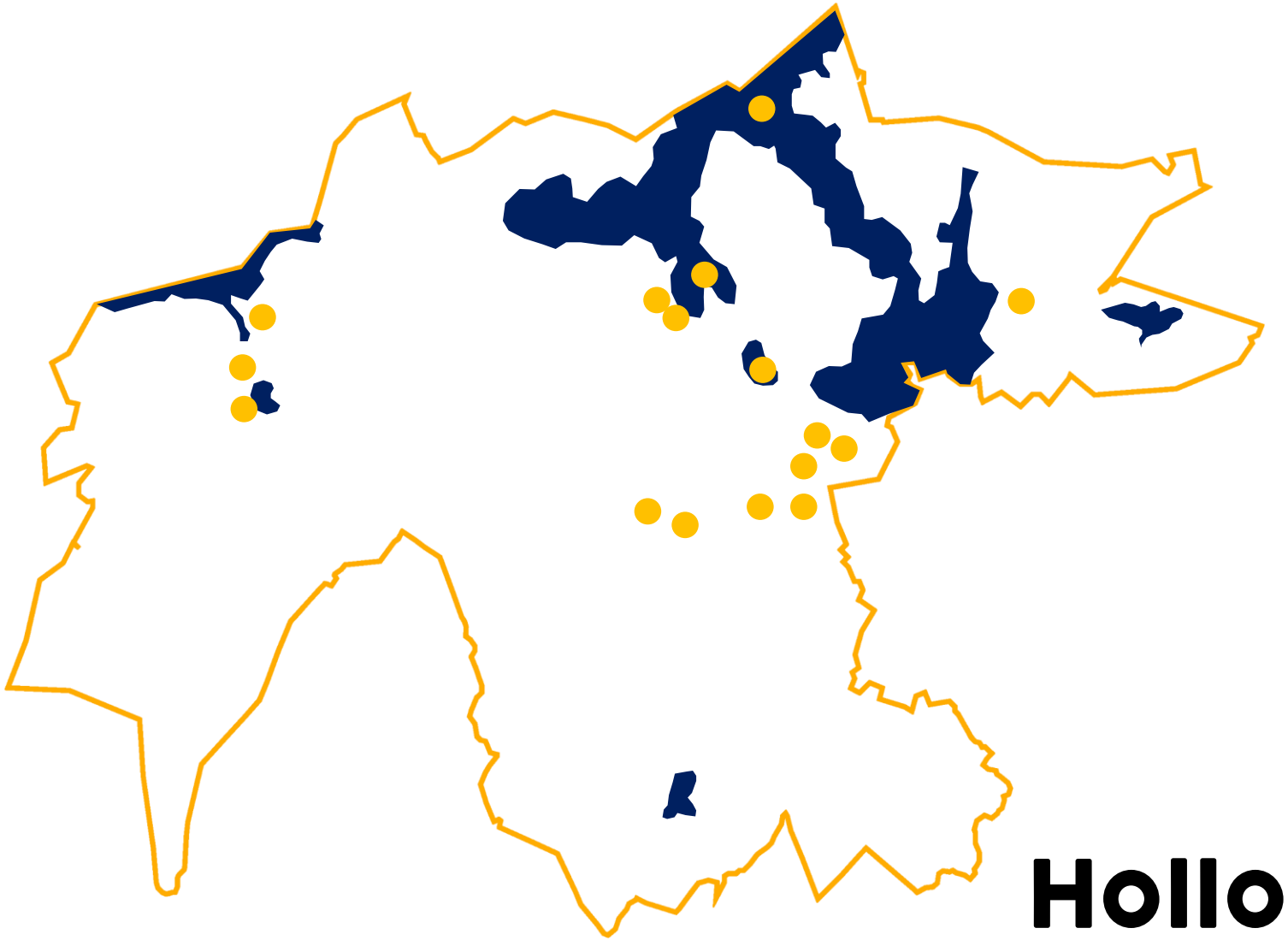
Luontoviisaat kunnat

Hollola

MONTA LUONTOA – MONTA MAHDOLLISUUTTA

Karttakoonti

- **24 kpl Paikallista toimenpidettä**
- **12 kpl Alueellista toimenpidettä**
- **31 kpl Aineetonta toimenpidettä**

Hollola

PÄÄTEEMAT

HOLLOLAN LUONTO

VESISTÖVISIO

VIRKISTYSKÄYTTÖKOHTEIDEN KEHITTÄMINEN

NÄKYVYYS

SALPAUSSELKÄ GEOPARK

YHTEISTYÖ

Hollola
Hakalaukunmäki kirkonkylän suuntaan

HOLLOLAN LUONTO

Hollola on virkistyskäyttöarvoiltaan ainutlaatuinen ja omaa laajan alueen arvokasta luontoa ja virkistyskäyttömahdollisuuksia. Luonnon virkistyskäyttöarvojen tunnistamisen avulla kartoitetaan käyttömahdollisuudet, jotka toimivat pohjana luonnon virkistyskäytön kehittämiselle. Virkistyskäyttökohteet ovat monipuoliset ja niiden kestävä käyttö lisää alueen elinvoimaa ja hyvinvointia niin ihmisen kuin luonnonkin näkökulmasta.

Hollola

Ylläpidon virkistyskäyttöalueet –ja kohteet, tilannekartoitus 2026

1 Urheilukeskus

100 km hiihtolatuja – ja ulkoilureittiä

13 uimarantaa

2 avantouintipaikkaa

17 km maastopyöräilyreittejä

3 luontoreittiä

5 luontopolkua

8 laavua

n. 100 ha kunnan luonnonsuojelualueita

Koiralatu kokeilu

Talvireitti kokeilu

Hollola

”Hollolast ollaaj ja aikoin tullaa”

Soisalmensuo

LUONNON VIRKISTYSKÄYTTÖKOHTEIDEN KEHITTÄMINEN

Kohteiden kehittäminen

Luonnon hyvinvointi

Kohteiden kehittäminen kertoo Hollolan kunnan toimintamallista, sillä panostamme olemassa oleviin kohteisiin, emmekä rakenna tyhjästä täysin uutta jos se on mahdollista. Rakennamme asiakaslähtöisesti ja kestävästi.

Toimet linkittyvät liikuntapaikkasuunnitelman ja keskustan kehittämisen kanssa.

Hollola

Nykyisten luonto- ja virkistyskäyttökohteiden kehittäminen

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Olemassa olevien luontoreittien ylläpito	Jatkuvaa	10 000 € vuosittain	Projektiasiantuntija Kuntatekniikan päällikkö
Reitti opasteiden lisäys - Syksyn 2026 selvitysten mukaisesti	2027	Luontoreittien ylläpito	Projektiasiantuntija
Tietotaulujen uusinta tai lisääminen - Kapatuosia, Hännyssaari - Kirkonkylän taulu - Kankaantaan kylien taulut, Kinnarin tila - Heinsuon urheilukeskus	2026-2028	Luontoreittien ylläpito	Projektiasiantuntija
Kävijämittarin lukemat yhteen vuodelta ja siirto	2027, kevät	Kunnontiimi	Projektiasiantuntija

Nykyisten luonto- ja virkistyskäyttökohteiden kehittäminen

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Pirunpesän katselutasanne	2026	Monta luontoa-budjetti	**Projektiasiantuntija**
Vähä-Tiilijärven luontoreitin esteettömyyden edistäminen (Järvien kierros) - Päällysteen jatkaminen länsirannan suon ylitykselle - Kaiteet etelä- ja pohjoisrannan portaisiin - Tasaisen alueen kierros	2027-2028	Kunnontiimi liikuntapaikkahoitaja Luontoreittien ylläpito Luontoreittieninvestointi	**Projektiasiantuntija** **Kuntatekniikan päällikkö**
Talviluontoliikunta - Talviliikuntareitit, Kukonkoivu, Varrassuo - Tiirismaa - Koirahiihtolatu		10 000 € 5 000 €	**Projektiasiantuntija** **Kuntatekniikan päällikkö**
Salpausselkä trails maastoliikuntapolkujen – maastopyöräpolkujen ylläpito ja kunnostus	Jatkuvaa	Luontoreittien ylläpito	**Projektiasiantuntija**

Uudet luonto- ja virkityskäyttökohteet

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Mäntymäen monitoimimontun toiminnat - Hankeavustus, LVV	2025-2027	Kunnontiimi	Kuntatekniikan päällikkö Projektiasiantuntija
Tiirismaan näköalatorni - Selvitys ja valmistelu/suunnittelu - Toteutus	2026-2027 2028-2029	20 000 € 150 000 + 20 000 € Hankerahoitus	Projektiasiantuntija
Meilän mettä – monistettava koulumetsä - Pilottimetsänä Kalliolan koulun metsä - Hanketyöllä muut koulut	2026-2027 2027-2030	Kunnontiimi, kouluhenkilökunta Hankebudjetti	Projektiasiantuntija

Hollola

Uudet luonto- ja virkityskäyttökohteet

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Tiirismaa – Hälvälä luontoreitti ja hiihtolatu yhteys, puolustusvoimat toimen aloittajana ja mahdollistajana - Viitoitus ja tiedotus, saavutettavuus	2027 - 2028	2000 € Monta luontoa	Projektiasiantuntija Kuntatekniikan päällikkö
Melontareittien toteuttaminen hankekokonaisuutena - Hämeenkoski, Teuronjoki - Reittimarkkinointi, maastossa, sähköinen	2026 2027 kevät	3 000 €, hanke PHLU	Projektiasiantuntija
Iso-Lanon uimarannan kehittäminen, selvitystyö - Laavu ja tulipaikka - Luontoreitti	2028	→	Projektiasiantuntija Kuntatekniikan päällikkö

Hollola

Toimintamalli luonnon virkistyskäytön kehittämiseen

Luonnon virkistyskäytön kehittämisen täytyy olla ohjattua ja ennalta suunniteltua, sekä tietoon pohjautuvaa. Monta luontoa, monta mahdollisuutta - luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman pohjalta asetetaan tavoitteet mitä tulevaisuudessa tavoitellaan, sillä vaikka yksittäisiä toimia päätetään nyt, luodaan tulevaisuuden toimintamalli myös nyt. Toimimme kestävästi ja käyttäjiä arvostaen kun huomioimme niin ihmisen kuin luonnonkin tarpeet.

Hollola

Toimintamalli luonnon virkistyskäytön kehittämiseen

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Luontoreittikartoitukset, seurantalomakkeet	Vuosittain, kevät ja syksy	Kunnontiimi	**Projektiasiantuntija**
Luontokysely - Asukkaat - Yhdistykset ja seurat - Yritykset Arvokas luontokohde, virkistäytymisen malli jne.	2029	→	**Projektiasiantuntija**
Kestävä toiminta – Materiaalien valinta, hankinnat ja kierrätys	Jatkuvaa	Kunnontiimi	**Projektiasiantuntija**
Monta luonto – monta mahdollisuutta Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman päivitys toteutuskaudelle 2031-2035	2030	→	**Projektiasiantuntija**

Luonnon hyvinvoinnin edistäminen

Luonnon hyvinvoinnin edistäminen on yhtä kuin ihmisen hyvinvoinnin edistäminen. On kaikkien etu, että ympäristömme voi hyvin. Siihen voimme vaikuttaa ja myös kokea sen vaikutukset. Hyvin voiva ja hoidettu ympäristö on pito – ja vetovoimatekijä elinvoimaiselle kunnalle.

Ihmisen toiminnan kestävyyden teemat kasvavat myös tulevaisuudessa ja huomioimme niitä suunnitelmassa ennakoiden vesistöistä peltomaihin ja metsiin. Työn onnistumisen kannalta on olennaista tehdä mahdollisimman laajaa yhteistyötä ja vahvistaa yhteistyön verkostoja tiedon ja toimenpiteiden kehittyessä kestävämmän ympäristön puolesta.

Hollola

Luonnon hyvinvoinnin edistäminen

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Hiljaiset suojelualueet vrt. Metsäohjelma - Alueiden kartoitus - Toimenpiteiden kartoitus, esim. ennallistaminen, verkostoyhteydet jne. - Toteutus	2026 2027-2029 2029-2030	Päijät-Hämeen luonnon monimuotoisuus – selvitys, Syke Hankerahoitus 15 000 € Monta luontoa	Projektiasiantuntija Metsäasiantuntija

Vieraslajitorjunta
- Kunnan maiden vieraslajitorjuntatyö
  - Jättiputki, jättipalsami, lupiini
- CrowdSorsan käyttö ja kehitys
  - Lupiini, jättipalsami, espanjansiruetana
	Jatkuvaa
	Laaditun suunnitelman mukaisesti
		Kunnontiimi
		10 000 €
		+ 2 000 €
			Projektiasiantuntija

Luontoviisaat kunnat verkoston jäsenyys - Työryhmä - Toimenpiteet – valitaan kolme teemaa suunnitelmakaudelle 2026-2030	2026 -	Valittu työryhmä	Projektiasiantuntija

Luonnon hyvinvoinnin edistäminen

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Kunnan peltomaiden tarkastelu: **Teemana uudistava viljely, maaperän hyvinvointi, monimuotoisuus, vesistöt** - Vevi- vesistöviisas viljely hanke - Jatkohankkeen haku, toteutushanke - Peltosaarekkeet ja niiden monimuotoisuus - Vuokrasopimuskilpailutus	 2026-2028 2028-2030 2027-2030 2030	63 000 € Hankebudjetti Yhteistyö Vesijärvisäätiö, hanketyöntekijä	Projektiasiantuntija Metsäasiantuntija
Asemakaava-alueiden luonnonhoitotöiden kartoittaminen ja toimien toteuttaminen. VL-alueet yms. - Kuntakeskus, Hedelmätarha, Tiilikangas, Kalliola	2028-2029 kartoitus 2030 toteuttaminen	5 000 € Monta luontoa	Projektiasiantuntija
Luontotyön vertaisoppiminen – hanke, Motiva	2026	5 000 € Hankebudjetti	Projektiasiantuntija

”Ei ol luulo
tielov viärtti”
Harmiokallio

Salpausselkä Geopark FINLAND

SALPAUSSELKÄ GEOPARK

Mahdollisuudet Verkostoituminen

Luonto on jo olemassa ilman rajauksia tai nimityksiä. Niiden avulla voimme kuitenkin tunnistaa paremmin luonnon ainutlaatuisuuden, geologian ja historian mahdollisuutena virkistyskäytön kehittämisessä ja edistämisessä

Jotta viesti kulkee ja kuuluu, vahvistetaan Salpausselkä UNESCO Global Geopark liittyvää viestintää kuntamarkkinoinnissa ja asukasviestinnässä. Nostatetaan ympäristömme ainutlaatuisuutta esille nykyisille ja tuleville kuntalaisille, sekä matkailijoille.

Hollola

SALPAUSSELKÄ GEOPARK
Mahdollisuudet

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho

Alueen kohteiden viestinnän vahvistaminen
- Mainosvideot, SUGG
- Kausivideo, kunta
  - Luontokohteet ympärivuoden
  - Aktiviteettimahdollisuudet
- Yhteiset viestintäprojektit
  - Esim. kesä 2026 kestävä matkailu
	2026
	
	2026
	2027
	Jatkuvaa
		Projektityöntekijä
		2 000 €
			Projektiasiantuntija

Tienvarsitaulut - Kohdekohtaiset - Alueen rajat	2026, 2028-	Salpausselkä Geopark	Projektiasiantuntija
Geopark yleistaulu - Salpa-Suppa - Vähä-Tiilijärvi - Kapatuosia - Heinsuon urheilukeskus	2027	Salpausselkä Geopark	Projektiasiantuntija

SALPAUSSELKÄ GEOPARK
Mahdollisuudet

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Palvelut luontokohteiden ympärillä - Viestinnän avulla : esitteet, paikkatieto - Yritysyhteistyö	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija Elinkeinopäällikkö
Kuntien kanssa reittien ja kohteiden teemojen suunnittelu alueelliseksi kokonaisuudeksi –vrt.melontareitti, rengasreitti mahdollisuus	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija

Hollola

SALPAUSSELKÄ GEOPARK
Verkostoituminen

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Salpausselkä Geopark ryhmät - Alueellinen ohjausryhmä - Hollolan kunnan työryhmä - Asetetaan vuosittaiset toimintatavoitteet	2022 –	Kaikilta palvelualueilta ja SG edustus	Projektiasiantuntija ja elinkeinopäällikkö Projektiasiantuntija
Yhteishankkeet kuntien kanssa - GeoMove - Salpausselkä Geopark -alueen luontoon liikkuen - Muut yhteiset hankehaut	2026-2028	→	Projektiasiantuntija
Yritysyhteistyö - Geopark yritykset	Jatkuvaa	→	Elinkeinopäällikkö Projektiasiantuntija

Hollola

”Joka kauvan elää,
Se paljon näkie”

Hännyssaari

VESISTÖVISIO

Puhtaus Yhteistyö Tavoitteellisuus

Hollolan vesistöt ovat niin maisemallisesti kuin virkistyskohteina tärkeitä käyttäjille. Vesistöt ovat myös tärkeitä elinympäristöjä. Näiden myötä niiden hyvinvointi ja ylläpito ovat luonnon virkistyskäytönsuunnitelman oleellisia toimenpiteitä.

Vesistövisio yhdistetään uudella kaudella Monta luontoa – Monta mahdollisuutta Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelmaan. Vesistövisio ohjaa vesistöjen tilojen seurantaa ja hoitotoimenpiteitä sekä tulevia linjauksia.

Vesistövisio yhdistää Hollolan kunnan vesistöt ja niiden toimenpiteet. Hollola jakaantuu alueellaan kolmeen eri päävesistöalueeseen, joita ovat Kymijoki, Porvoonjoki ja Kokemäenjoki. Näillä alueilla on omat vahvat ja asiantuntevat vesiensuojelun toimijat; Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry ja Vanajavesisäätiö/ Vanajavesikeskus. Kunta on aktiivinen toimija vesistötoimijoiden välillä ja tekee työtä vesistöjen tilan ylläpitämiseksi ja parantamiseksi yhteistyössä vesiensuojelun kaikkien toimijoiden kanssa.

Tavoite on, että vesistöt ovat hyvässä tilassa!

Hollola

VESISTÖVISIO

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Yhteistyö alueellisten toimijoiden kanssa - Päijät-Hämeen Vesijärvisäätiö, hallitusvuoro - Vanajavesisäätiö ja –keskus, Vanajavesisäätiön neuvottelukunta - Itä-Uudenmaan ja Porvoonjoen vesien- ja ilmansuojeluyhdistys ry ja Porvoonjoen neuvottelukunta	Jatkuvaa	vuosimaksut säätiöille/ yhdistykselle	Projektiasiantuntija ja ympäristötarkastaja
Ympäristönsuojeluviranomaisen neuvonta ja valvonta vesiasioissa	Jatkuvaa	→	Ympäristönsuojelu ja valvonta
Vesistökunnostushankkeiden hakeminen ja yhteistyöhankkeet – laadun ja arvon parantaminen konkreettisesti ja viestinnällisesti vesistöhankkeiden avulla, esimerkiksi: - VeVi-hanke 2026-2028 - ACWA-Life hanke 2026 – 2034 (EVK)	Jatkuvaa	→	Ympäristötarkastaja Projektiasiantuntija

VESISTÖVISIO

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Pienjärvien seurantaohjelma 2022 - 2027 - Toteutetaan seurantaa vuosittain ohjelman mukaan yhteistyössä Vesijärvisäätiön kanssa - Päivitetään vuoden 2027 aikana yhteistyössä Vesijärvisäätiön kanssa	2022 – 2027 2027	Seurannan toteutus n.11 000 €/a, ympäristönsuojelun budjetissa	Ympäristötarkastaja
Virtavesien ennallistamis- ja kalataloustoimenpiteet huomioiden vesiensuojelusuunnitelmat, esimerkiksi: - Teuronjoki; Koskenkosken ja Sahankosken patojen/ kalateiden hankkeet - Porvoonjoen latvat	Jatkuvaa	LVV, EVK Tapauskohtainen Alueelliset toimijat	Ympäristötarkastaja Projektiasiantuntija
Vesistöjen ranta-alueiden ympäristönhoidon toimenpiteiden kartoittaminen, esimerkiksi Vähä-Tiilijärvi	2029 -	→	Ympäristötarkastaja Projektiasiantuntija

VESISTÖVISIO

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Vähä-Tiilijärvi - Tilan seuraaminen - Kunnostussuunnitelman päivitys (2026/2027) - Suunnitelman toimenpiteiden toteuttaminen hankerahoituksen avulla	Jatkuvaa	Vesijärvisäätiö	Ympäristötarkastaja
Kutajärven natura-alueen käyttö- ja hoitosuunnitelman toteuttamisen edistäminen	Hankemahdollisuuksien mukaisesti	hankerahoitus	Projektiasiantuntija Ympäristötarkastaja (Kokonaisuus EVK)
Vene- ja uimaranta-alueiden kasvillisuuden seuranta ja niitto	Jatkuvaa	Vesijärvisäätiö, Kunnontiimi	Projektiasiantuntija Ympäristötarkastaja Kuntatekniikan päällikkö
Vesiensuojelun huomioiminen maankäytön suunnittelussa ja kehittämisessä - kaavoitustyö, viranomaisyhteistyö - Metsätalous - Vesihuollon suunnittelu, viranomaisyhteistyö	Jatkuvaa	→	Elinvoiman palvelualueen yhteistyönä

VESISTÖVISIO

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Vesistövision päivitystyö kaudelle 2030–2040	**2030**	→	**Ympäristötarkastaja** **Projektiasiantuntija**

Hollola

”Ei saa olla loppasuu maaliman tavaralle”

Tiirismaa, Villinpellot

NÄKYVYYS

Paikallisuus **Matkailu** **Yrittäminen**

Kunnan tavoitteena on luoda mahdollisuuksia asukkailleen, matkailijoille ja elinkeinoelämälle. Kunta kutsuu toimijoita luontoon ja tutustumaan sen tuomiin vaihtoehtoihin vaihtuvissa maisemissa.

Osiossa listataan kehittämistarpeet Hollolan luonnon tunnettavuuden ja näkyvyyden parantamiseksi, sekä kohteiden tuotteistamiseksi. Ainutlaatuinen luonto, monipuoliset maastot, lähiluonto ja retkeilypuitteet ovat veto- ja pitovoimatekijöitä, jotka nostetaan esiin kuntamarkkinoinnissa ja viestinnässä.

Hollola

NÄKYVYYS

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Luontopiste	2023 -	500 € Monta luontoa	Projektiasiantuntija
Esitteet - Kunnan luontopiste - Tapahtumat ja messut - Yritysyhteistyö	Seuraava: 2026	2 000 € Monta luontoa	Projektiasiantuntija Elinkeinopäällikkö
Kartat ja materiaalit - Jaettavat kartat kohteittain ja aluekartat - Tehtäviä luonnossa - Kohdekuvaukset	Jatkuvaa	500 € Monta luontoa	Projektiasiantuntija
Sivustojen päivitykset - www-sivut - Outdoor Active	Jatkuvaa	Visit Lahti	Projektiasiantuntija Viestintä

NÄKYVYYS

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Kuukausiviestintä - Luontoaiheinen viestintä, 1/kk - Esim. luonnonhoitohankkeet, vieraslajityö, kunnontiimi, niittorajoitukset – niitot, reitit, päiväkodit	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija Viestintä
Materiaalipankki - Valokuvat, kuvitukset - Esitepohjat - Karttapohjat, tarkastuskarttapohja - Esittelymateriaalit	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija Viestintä
Viestinnän teemat - Monipuoliset kohteet - Läheiset palvelut, yritykset - Kohteiden verkosto, Salpausselkä Geopark - Luonnonhoito - Luonnon hyvinvointivaikutukset	Jatkuvaa	Visit Lahti, Salpausselkä Geopark	Projektiasiantuntija Viestintä

Hollola

NÄKYVYYS

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Tapahtumat – Koulujen siivouspäivä, toukokuu - Ympäristöviikot, kevät-kesä - Geopark viikot, kevät - Vesijärviviikko, alkukesä	Vuosittain	1 500 € 2 500 € 5 000 € Viestintä, vapaa-aikapalvelut, harjoittelijat	Projektiasiantuntija
Teemapäivät – viestintä - Maailman vesipäivä, maaliskuu - Maailman metsäpäivä maaliskuu - Earth Hour, maaliskuu - Maailman ympäristöpäivä 5.6. - Suomen luonnon päivä, elokuun viimeinen lauantai	Vuosittain	→	Projektiasiantuntija Viestintä

Hollola

”Hyviä tyätä ei ihmiin kalu”

Tiirismaa, Martanmaja

YHTEISTYÖ

Organisaation sisäinen

Osallistaminen

Alueellinen

Yhteistyö kuntalaisten, toimijoiden, palveluntarjoajien ja yritysten kanssa on toimintaedellytys luonnon virkistyskäytölle. Osallistamalla, vuorovaikutuksella ja yhteistyöllä saadaan tietoa, kehitysehdotuksia ja luodaan toimintamahdollisuuksia.

Hollola

YHTEISTYÖ

Toimet	Aikataulu	Resurssit	Vastuutaho
Maakuntaliiton yhteistyön lisääminen luontokohteiden, kestävän kehityksen ja hankkeistamisen näkökulmasta. - Päijät-Hämeen luonnon monimuotoisuus -selvityksen	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija
Kaakkois-Suomen LUMO-yhteistyöryhmä, entinen Helmi, yhteistyöryhmä	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija
Osallistetaan kuntalaisia kohdesuunnitteluun ja luonnonhoitotöihin - Kohdekehittäminen - Uusi kohde - Vieraslajityö - Vesienhoito	Jatkuvaa	→	Projektiasiantuntija

”Aika muuttuu, myö mukana”

Hahmajärvi, Herrala

SEURANTA JA RAPORTOINTI

Monta luontoa – Monta mahdollisuutta Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelmaa tarkastellaan ja toteutumista seurataan vuosittain tammikuussa. Osa projekteista voi olla pitkiä ja hitaasti edistyviä, mikä on perusteena seurannan aikataululle.

Monta luontoa – Monta mahdollisuutta Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman hyväksyy toteutettavaksi elinvoimavaliokunta, jolle raportoidaan edistymisestä jokaisen vuoden alussa, pois lukien suunnitelmakauden ensimmäinen vuosi. Raportoinnista vastaa elinvoiman palvelualueen projektiasiantuntija.

Strategisen ohjelman suunnitelmakauden jälkeen Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma on jäänyt pysyväksi toiminnaksi Hollolan kunnan toimintaa ja sen päivitys toteutetaan ja viedään päätöksentekoon vuoden 2030 aikana. Jatkossa Monta luontoa – Monta mahdollisuutta Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelma toteutetaan valtuustokausittain. Seuraavan suunnitelman aikaväli on 2031 - 2035.

Hollola

LOPPUSANAT

Luonto on kaiken elinehto. Meillä on mahdollisuus nauttia luonnonympäristöstämme nyt ja tulevaisuudessa kun teemme sen kestävästi. Kulttuurimme kietoutuu metsiin, järviin, peltoaukeihin, joita vaalimme tällä Monta luontoa – Monta mahdollisuutta Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelmalla.

Luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman toimien mukaisesti sitoudumme tavoitteelliseen virkistyskäytön toimintaan, joka ottaa asukkaiden, vierailijoiden, yrittäjien ja muiden toimijoiden lisäksi myös luonnon huomioon. Lisäämme alueemme tunnettavuutta ja mahdollisuuksia, joista voimme olla ylpeitä.

Hollola

